

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **A. W.**, bývajúcej v L., zastúpenej JUDr. M. K., advokátom v S., proti odporcovi **N., n. o.**, so sídlom v B., V., so sídlom v R., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu **A. a. s.**, so sídlom v B., **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 7 C 94/2008, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. augusta 2011 sp. zn. 16 Co 200/2011, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie **o d m i e t a.**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Rimavská Sobota rozsudkom z 15. marca 2011 č. k. 7 C 94/2008 – 162 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 3 561, 71 € , nahradíť jej trovy konania vo výške 2 599, 52 € na účet právneho zástupcu a zaplatiť štátu na účet súdu trovy konania vo výške 539, 17 € , všetko do 10 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že boli splnené všetky predpoklady vzniku zodpovednosti odporcu za škodu na zdraví z dôvodu jeho nesprávneho postupu pri liečení následkov úrazu navrhovateľky ako spolujazdkyne pri dopravnej nehode dňa 21. augusta 2006 . Navrhovateľka utrpela pri liečení (v rozpore s platnými právnymi predpismi a predpismi o poskytovaní zdravotnej starostlivosti) bolesti. Preto jej vznikol nárok na bolestné , pri určení výšky ktorého súd vychádzal zo záverov znaleckého posudku (MUDr. Š. Z.) . V posudku znalec ohodnotil bolestné na 180 bodov (

zlomenina suprakondylická , operovaná v roku 2007) , čo pri hodnote za jeden bod vo výške 12, 45 € predstavuje sumu 2 240, 59 € . Vzhľadom na vznik komplikácie pseudartrózy znalec podľa § 9 ods. 5b vyhlášky č. 437/2004 Z. z. zvýšil bodové ohodnotenie bolestného o 50 % na 270 bodov zodpovedajúcej sume 3 360, 88 € (270 x 12, 45 €) . Hlbokú ranu dolnej končatiny ohodnotil znalec (pod položkou 162) na 15 bodov , čo pri hodnote za jeden bod vo výške 13, 38 € predstavuje sumu 200, 82 € , bolestné spolu sumu 3 561, 71 € (3 360, 88 € a 200, 82 € = 3 561, 71 €) . Keďže navrhovateľka uplatňovala bolestné (po čiastočnom späťvzatí návrhu) v sume 3 770, 83 € jej návrh v sume 209,12 € titulom tohto nároku súd zamietol. Pri posudzovaní nároku titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd vychádzal zo záverov znaleckého posudku znalca MUDr. M. V. , CSc. , ktorý konštatoval, že nie je možné jednoznačne určiť, či dôvodom trvalých následkov na zdraví navrhovateľky je oneskorená liečba zlomeniny stehennej kosti (jej uloženia a roztrieštenosti) a či by tieto nastali aj v prípade včasného operačného riešenia . Ani inými dôkazmi nebolo v konaní preukázané, že trvalé následky na zdraví navrhovateľky sú v príčinnej súvislosti s nesprávnym postupom odporcu pri liečení navrhovateľky. Preto nárok uplatnený navrhovateľkou titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia ako nedôvodný zamietol. Za nedôvodný vyhodnotil aj návrh v časti, ktorým sa navrhovateľka domáhala zaplatenia úrokov z omeškania. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O. s. p. a o trovách štátu podľa § 148 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie navrhovateľky, odporcu a vedľajšieho účastníka rozsudkom z 25. augusta 2011 sp. zn. 16 Co 200/2011 rozsudok okresného súdu vo výroku o uložení povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľke sumu 3 561, 71 € v súdom určenej lehote, vo výroku o zamietnutí návrhu na zaplatenie sťaženia spoločenského uplatnenia a zvyšku bolestného potvrdil. Vo výroku o zamietnutí návrhu na zaplatenie úrokov z omeškania a vo výroku o náhrade trov konania a trov konania štátu rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V plnom rozsahu sa stotožnil s rozhodnutím prvostupňového súdu vo vyhovujúcej a zamietajúcej časti nároku na bolestné a na sťaženie spoločenského uplatnenia ako aj s odôvodnením rozsudku v tejto časti, na ktoré v podrobnostiach poukázal (§ 219 ods. 1, 2 O. s. p.). Uviedol, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o týchto nárokoch vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, na ktorý správne aplikoval právny predpis , ktorý aj správne vyložil. Dospel k správne záveru, že odporca zodpovedá za vzniknutú škodu navrhovateľke titulom bolestného , že

medzi porušením právnej povinnosti odporcu spočívajúcej v nesprávnom postupe pri liečbe zlomeniny ľavej stehennej kosti došlo k bolestiam, odškodňovaným tzv. bolestným a stotožnil sa aj s tvrdením navrhovateľky, že súd prvého stupňa jej nepriznal bolestné spôsobené nesprávnym liečebným postupom s prihliadnutím aj na vznik komplikácie pseudoartrózy. V tomto smere odvolací súd poukázal na závery rozsudku okresného súdu. Odporca zodpovedá za vzniknutú škodu podľa ustanovenia § 420 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a súd prvého stupňa priznal navrhovateľke bolestné primerané zistenému poškodeniu na zdraví v priebehu liečenia alebo odstraňovania jeho následkov (§ 3 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z.) na základe lekárskeho posudku (§ 3 ods. 2, § 7, § 8 zákona č. 437/2004 Z. z.). Pokiaľ súd prvého stupňa nepriznal navrhovateľke nárok titulom sťaženia spoločenského (ani vo zvyšku bolestného) správne vychádzal zo záverov znaleckého posudku MUDr. M. V., CSc. č. 13/2010 zo dňa 20. júna 2010, z ktorých vyplýva, že sťaženie spoločenského uplatnenia nie je v príčinnej súvislosti s nesprávnym liečebným postupom odporcu, pretože by k nemu došlo aj v prípade, keby bol liečebný postup správny. Rozhodnutie súdu prvého stupňa o úrokoch z omeškania, o trovách konania a o trovách štátu nepovažoval za správny, preto ho v tejto časti zrušil.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu v jeho potvrdzujúcej časti podala dovolanie navrhovateľka. Navrhla ho v tejto časti zrušiť a vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť a jej návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Namietala, že postupom odvolacieho súdu, ktorý sa dostatočne nevysporiadal s jej odvolacími námietkami a svoje rozhodnutie neodôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p., jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Odvolací súd tiež nesprávne právne posúdil vec odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Trvala na tom, že nesprávnym liečebným postupom odporcu jej vznikli trvalé následky na zdraví, preto je oprávnený ňou uplatnený nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia.

Odporca a vedľajší účastník sa k dovolaniu navrhovateľky nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.) a bez nariadenia

dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ zo zákona nevyklučuje.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4.

Dovoláním navrhovateľky nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchyliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne

obsadeným súdom). Navrhovateľka procesné vady konania uvedené v § 237 pís. a/ až e/ a g/ O. s. p. nenamietala a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení vyvodit' nemožno.

Navrhovateľka namietala, že konanie je postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. z dôvodu nedostatku riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v napadnutej časti v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p. Tým, že sa z jeho rozhodnutia nedozvedela, ako sa právne a skutkovo vysporiadal s námietkami, ktoré uvádzal v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa , jej odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu konania, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva , ktoré mu právny poriadok priznáva.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný) , prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia (v súlade s citovaným ustanovením) patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva . Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia . Len ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (pozri Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins. c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Ústavný súd Slovenskej republiky podľa konštantnej judikatúry (pozri IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) tiež vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konania (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods.1Dohovoriu o ochrane ľudských práv a slobôd)

je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia , ktoré jasne, zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany , t. j. s uplatnením nárokov a ochranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkom konania (pozri I. ÚS 241/07).

Po preskúmaní veci dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu v napadnutej časti odvolací zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil . Zo spisu totiž vyplýva, že odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol stručne rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci , obsah odvolaní a vyjadrení k nim . Vysporiadal sa aj s námietkami navrhovateľky týkajúcimi sa právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa (ktorým sa dovolací súd nezaoberal) , ktoré považoval (z uvedených dôvodov) za správne . V podrobnostiach poukázal na odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom , s ktorým sa stotožnil (ustanovením § 219 ods. 2 O. s. p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia za predpokladu, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa po skutkovej, ako aj právnej stránke). Jeho rozhodnutie preto nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že navrhovateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (pozri I. ÚS 188/06).

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, prípadne že by konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, môže byť len odôvodnením dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. , ktoré je prípustné , a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O. s. p.

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav.

O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie vecí je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť rozsudku v napadnutej časti, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo) .

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľky podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. , ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa rozsudkom odvolacieho súdu v napadnutej časti z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľke, ktorá úspech nemala. Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy tohto konania nevznikli (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. júna 2012

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnost :

Hrčková Marta